

دیوان کیفری بین‌المللی تحقیق درباره جنایات جنگی روسیه در اوکراین را آغاز می‌کند؛

جنگ حقوقی لاهه علیه مسکو

فرشاد گلزاری

هفتمین روز از جنگ اوکراین در حالی سپری شد که همچنان درگیری در این کشور ادامه دارد و روس‌ها عملیات نظامی خود را گسترده‌تر کرده‌اند. در این راستا روز گذشته (چهارشنبه) شبکه ان‌دی‌تی‌وی از فرود چتربازان روس در خارکیف اوکراین و وقوع درگیری میان نیروهای روس و اوکراینی در این شهر شمالی اوکراین خبر داده است. ارتش اوکراین هم اعلام کرده که به محض فرود نیروهای هوایی روسیه درگیری رخ داده است. این در حالیست که نظامیان روسیه حمله به دومین شهر بزرگ اوکراین را تشدید کرده‌اند. این شهر دیروز شاهد کشته شدن ده‌ها غیرنظامی در بمباران بود. هم‌زمان، خبرگزاری سی‌ان‌ان و مقامات محلی از ورود ارتش روسیه به مرکز شهر خرسون در اوکراین خبر دادند. ژنرال ایگور کوناشنکوف، سخنگوی وزارت دفاع روسیه هم اعلام کرد که یگان‌های نیروهای مسلح روسیه

کنترل کامل مرکز منطقه‌ای خرسون را به دست گرفته‌اند. همچنین، نیروهای هوای روسی عملیاتی - تاکتیکی و ارتش نیروهای هوای روسیه حمله هوایی گسترده‌ای را به زیرساخت‌های نظامی اوکراین آغاز کردند و ۶۷ تأسیسات نظامی را مورد اصابت قرار دادند. چندی بعد هم سازمان ملل اعلام کرد که تاکنون بیش از ۶۰۰ هزار نفر از اوکراین فرار کرده‌اند. در همین حال کشور بلاروس، متحد روسیه، نیروهای خود را در مرز شمالی اوکراین دو برابر کرده است و گفته می‌شود که نیروهای روسی در شمال به عملیات علیه کی‌یف اختصاص داده شده‌اند. گزارش‌های دیگری حاکی از وقوع آتش‌سوزی در بیمارستانی در خارکیف است. بر اساس هشدارهایی که در دست قبل از ساعت ۳ صبح چهارشنبه (روز گذشته) از سوی آژانس از تبعاطات ویژه دولتی اوکراین صادر شد، سربازان روسی به یک بیمارستان نظامی در شمال شهر حمله کردند. فارغ از این مسائل میدانی و نظامی در عرصه سیاسی هم، کشورهای اروپایی و آمریکا همچنان مشغول وضع

تحریم‌ها و مجازات روسیه هستند. به عنوان مثال الکساندر شالینرگ، وزیر امور خارجه اتریش دیروز (چهارشنبه) با بیان اینکه تحریم‌های اروپا علیه روسیه موثر بوده اعلام کرد که به‌سبب چهارم تحریم‌های اتحادیه اروپا علیه روسیه در حال آماده‌سازی است و چندی دیگر موج تحریم‌ها علیه این کشور دو برابر خواهد شد. وزارت حمل و نقل و اداره

هوانوردی فدرال آمریکا هم اعلام کردند که دستور ممنوعیت ورود و استفاده هواپیماها و شرکت‌های هوایی روسیه از حریم هوایی آمریکا اعمال شده است و بر همین اساس حریم هوایی ایالات متحده به روی هواپیماها و شرکت‌های هوایی روسیه بسته می‌شود. در لندن هم خانه شماره ۱۰ داونینگ استریت این بار نه تنها علیه مسکو، بلکه علیه شخص پوتین موضع صریح گرفته است. سخنگوی دفتر نخست‌وزیر انگلیس دیروز (چهارشنبه) اعلام کرد بوریس جانسون و ولودیمیر زلنسکی توافق کردند که تحریم‌ها برای اعمال فشار حداکثری علیه رئیس‌جمهوری روسیه در روزهای آینده بیشتر شود. در تل‌آویو هم گویا وضع به نفع روس‌ها نیست؛ به گونه‌ای که نفتالی بنت، نخست‌وزیر اسرائیل در کنفرانس مطبوعاتی مشترک با اولاف شولتس، صدراعظم آلمان مشترک کرد که در کنار مردم اوکراین است و از آنها حمایت می‌کند. این موضع اسرائیل پس از آن گرفته شد که رئیس‌جمهوری اوکراین که خودش از تبار یهودی است، خطاب به تمام یهودیان جهان خواست

وزیر امور خارجه کانادا اعلام کرد که این کشور عملیات نظامی روسیه در اوکراین را به دلیل اتهامات جنایات جنگی و جنایت علیه بشریت، به دیوان کیفری بین‌المللی ار جاع داده است. موضوعی که نشان می‌دهد یک اجماع جهانی علیه روسیه به وجود آمده که از تحریم‌ها و عملیات روانی تاجنگ حقوقی را در بر گرفته است

تا علیه ماشین جنگی روسیه موضع بگیرند و نگذارند غیرنظامیان بیشتری در این کشور کشته شوند.

دادخواهی در لاهه

فارغ از این مسائل، آنچه که به نوعی نشان می‌دهد فشار غرب بر روسیه در حال افزایش بوده، مفتوح شدن پرونده حقوقی و کیفری برای روسیه است. روز گذشته (چهارشنبه) کریم خان، دادستان دیوان کیفری بین‌المللی (ICC)، اعلام کرد که قصد دارد تحقیقاتی را درباره وقوع جنایات جنگی احتمالی یا جنایات احتمالی ضد بشریت در اوکراین آغاز کند. او در ادامه گفت که گرچه او کرایس عضو دیوان کیفری بین‌المللی نیست، اما صلاحیت قضایی را به این دادگاه اعطا کرده است. این تصمیم دادستان دیوان کیفری بین‌المللی به این دلیل اتخاذ می‌شود که بر اساس یک مورد تحقیقات مقدماتی قبلی درباره جزیره کریمه و شهر دونباس که در سال گذشته میلادی منتشر شد و همچنین بر اساس رویدادهای کنونی جاری در اوکراین، زمینه‌ها برای آغاز تحقیقات وجود دارند و از نظر او هیچ مانعی برای انجام شدن این تحقیقات از حیث قانونی وجود ندارد. اما در این میان نکته قابل توجه هم وجود دارد که نمی‌توان از آن چشم پوشید. دادستان دیوان گفته است که می‌تواند برای گرفتن تأییدیه این تحقیقات به سراغ قضات دیوان کیفری بین‌المللی برود، اما اگر یکی از کشورهای عضو دیوان کیفری بین‌المللی اقدام به ارجاع دادن این پرونده به دفتر او کند، این روند سریع‌تر انجام خواهد شد. چندی پس از این سخنان، ملانی جولیه، وزیر امور خارجه کانادا با صدور بیانیهای اعلام کرد که این کشور عملیات نظامی روسیه در اوکراین را به دلیل اتهامات جنایات جنگی و جنایت علیه بشریت، به دیوان کیفری بین‌المللی ارجاع داده است. جمع زدن این دو توافق با یکدیگر نشان‌دهنده دو موضوع است. مساله اول این است که یک اجماع جهانی با هدایت آمریکا و سپس انگلیس علیه روسیه به وجود آمده که از عملیات روانی تا اقداماتی از این

موضع نخست‌وزیر اسرائیل به نفع اوکراین پس از آن گرفته شد که ولودیمیر زلنسکی که خودش یهودی تبار است، خطاب به تمام یهودیان جهان خواست تا علیه ماشین جنگی روسیه موضع بگیرند و نگذارند غیرنظامیان بیشتری در این کشور کشته شوند

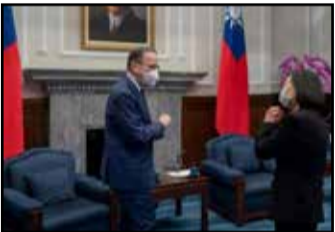
دست که به «جنگ حقوقی» مشهورند را در بر گرفته است. دومین موضوع این است که متأسفانه تنها نهاد قضایی بین‌المللی که مسئولیت رسیدگی به جنایات بین‌المللی ذکر شده در ماده ۵ اساسنامه رم را به عهده دارد، به گونه‌ای می‌تواند تحت فشارها و زد و بندهای سیاسی قرار بگیرد که نمونه‌های زیادی از این موضوع وجود دارد که یکی از آنها بحث رسیدگی به جنایات سربازان آمریکا در افغانستان بود که ترامپ با عصبانیت آن رایا بکوت کرد و دادستان و سایر مقامات حاضر در دیوان را مورد تحریم سازمانی و شخصی قرار داد. نکته‌هایی این است که به غیر از دیوان کیفری بین‌المللی، حالا دیوان دادگستری بین‌المللی (ICJ) هم روز گذشته (چهارشنبه) اعلام کرد که اولین جلسات رسیدگی به پرونده شکایت اوکراین از روسیه به دلیل نقض کنوانسیون نسل‌کشی، ۷ تا ۸ مارس برگزار می‌شود. بنابراین آنچه که در این میان باید مورد نظر قرار بگیرد، اهمیت زیادی بر خوردار خواهد بود، این است که مفتوح شدن پرونده اوکراین و بررسی رفتار دولت و نظامیان روسیه در این کشور آن هم در دو نهاد قضایی یعنی دیوان کیفری بین‌المللی و دیوان دادگستری بین‌المللی، به نوعی به راه انداختن یک جنگ تمام‌عیار حقوقی و البته سیاسی علیه مسکو و به تبع آن، اعمال فشار مضاعف علیه کرملین خواهد بود

جهان‌نما

رئیس سابق ستاد مشترک آمریکا:

صلح در تنگه تایوان دغدغه جهانی است

رئیس سابق ستاد مشترک ارتش آمریکا دیروز (چهارشنبه) در جریان سفر به تایوان که در بحبوحه حمله روسیه به اوکراین انجام شده است، گفت که حفظ صلح و ثبات در سراسر تنگه تایوان فقط به نفع آمریکاست بلکه این مسئله یک نفع جهانی محسوب می‌شود. به گزارش خبرگزاری آسوشیتدپرس، مایک مولن، رئیس سابق ستاد مشترک ارتش آمریکا در سخنانی خطاب به تسای اینگ-ون، رئیس جمهوری تایوان عنوان داشت: صلح و ثبات در منطقه هند-آرام هیچ وقت مهم‌تر از این نبوده است. وی افزود: مادر یک لحظه مهم و دشوار در تاریخ جهان، به تایوان آمده‌ایم. همانطور که جو بایدن، رئیس جمهوری آمریکا در خصوص بحران اوکراین اعلام کرد، دموکراسی با چالش‌های جدی و نگران‌کننده‌ای مواجه است. اکنون بیش از پیش، دموکراسی به قهرمانان و مدافعان احتیاج دارد. درگیری و بحران اوکراین، شباهت‌هایی را در خصوص تهدید چین علیه تایوان ترسیم می‌کند. چین به دنبال انزوای دولت تسای بوده است؛ چین هواپیماهای نظامی خود را به منطقه شناسایی دفاع هوایی تایوان فرستاده و تمرینات نظامی رانزدیک این جزیره برگزار می‌کند که تهدیدآمیز قلمداد می‌شوند. آمریکا تسلیحات دفاعی به تایوان می‌دهد و از نظر قانونی موظف است اطمینان حاصل کند که این جزیره خودگردان می‌تواند از خود دفاع کند و همه تهدیدات را به عنوان دغدغه‌ای جدی در نظر بگیرد. مولن گفت که این دیدار بیانگر حمایت آمریکا از تایوان است. تسای در سخنانش گفت که تایوان به تقویت

دفاعی خود در برابر چین ادامه خواهد داد و همچنین افزود که مقاومت مردم اوکراین برای تایوان الهام‌بخش است. تسای اظهار کرد: تایوان نه تنها محکومیت شدید خود را نسبت به حمله روسیه به اوکراین ابراز می‌کند، بلکه در تحریم‌های بین‌المللی علیه روسیه شرکت و کمک‌های بشردوستانه به اوکراین را آغاز می‌کند. اکنون زمان اتحاد دموکراسی‌ها در جهان است و تایوان نمی‌تواند در این صحنه غایب باشد. تسای اینگ-ون خطاب به این هیات آمریکایی به سرپرستی مایک مولن گفت: تاریخ به ما می‌آموزد که اگر نسبت به یک تهاجم نظامی چشم‌پوشی کنیم، تهدید را فقط برای خودمان بدتر کرده‌ایم. کشورهای دموکراتیک نباید نسبت به چنین مسائلی چشمان خود را ببندند و بی‌توجهی پیشه کنند. وی افزود: تعهد مردم اوکراین جهت محافظت از آزادی و دموکراسی و تعهد شجاعانه آن‌ها برای دفاع از کشورشان با همدلی مردم تایوان رو به رو شده است، زیرا ما نیز در خط مقدم نبرد برای دموکراسی هستیم. چین از زمان پیروزی تسای اینگ-ون در انتخابات ۲۰۱۶، فشارها را علیه تایوان بیشتر کرده است.

بلومبرگ:

امارات و قطر دنبال حفظ دارایی‌های روسیه هستند

برخی رسانه‌های آمریکایی گزارش دادند، با وجود تحریم‌های غرب علیه مسکو، دو مورد از بانفوذترین صندوق‌های سرمایه‌گذاری مستقل در خاورمیانه قصد دارند میلیارد دلار دارایی روسیه را حفظ کنند. خبرگزاری بلومبرگ آمریکا اعلام کرد، سازمان سرمایه‌گذاری قطر (صندوق ثروت ملی قطر) و شرکت سرمایه‌گذاری مبادله در قطر متعهد به حفظ میلیارد دلار دارایی روسیه در سرمایه‌گذاری‌های استراتژیک و بلندمدت هستند. بلومبرگ گزارش داد: صندوق ثروت ملی نروژ، بزرگترین صندوق ملی جهان ضمن اشاره به اینکه سازمان سرمایه‌گذاری قطر و شرکت سرمایه‌گذاری مبادله در ابوظبی تصمیم گرفتند دارایی‌های روسیه را حفظ کنند اما این صندوق رویکردی متفاوت با قطر و امارات را در پیش گرفته و شروع به کاهش دارایی‌های روسیه در سید خود کرده است. این خبرگزاری آمریکایی در ادامه اعلام کرد، سازمان سرمایه‌گذاری قطر، مالک نزدیک به ۱۹ درصد از سهام شرکت بزرگ روس نفت روسیه، بر این باور است که حفظ دارایی‌هایی در روسیه کلید حمایت از روابط میان دو حقه و مسکواست. بلومبرگ تأکید کرد: بر خلاف شرکت «بی‌بی‌انگلیس» که طی چند روز گذشته تصمیم به کنار گذاشتن سرمایه‌های خود گرفته و برای فروش سهامش تحت فشارهایی نیز قرار گرفت، صندوق سرمایه‌گذاری قطر برای کنار گذاشتن سرمایه‌گذاری‌های شرکت روسی و فروش سهام خود تحت فشار قرار نگرفت.

خبر

در خواست اتحادیه اروپا از اسرائیل:

خشونت علیه فلسطینیان را متوقف کنید

شهادت رسیدند. در شهر جنین، اسیر آزاده عبدالله الحصری (۲۲ ساله) و شادای خالد نجم (۱۸ ساله) توسط نیروهای رژیم صهیونیستی، به شهادت رسیدند. در بیت لحم نیز عمار شفیق ابو عقیفه، توسط نیروهای اسرائیلی در نزدیکی شهر بیت فجار در جنوب بیت لحم به ضرب گلوله به شهادت رسید. همچنین گزارش شده، ده‌ها شهروند فلسطینی در جریان سرکوب در باب‌العمود زخمی شدند.

اتحادیه اروپا در بیانیه‌ای از مقامات رژیم صهیونیستی خواست فوراً استفاده بیش از حد از زور و خشونت علیه فلسطینیان را متوقف کنند. به گزارش خبرگزاری فلسطینی سما، اتحادیه اروپا، سه‌شنبه در توییتی که از دفتر خود در قدس منتشر کرد، نگرانی خود را از درگیری‌های روزهای گذشته در منطقه باب‌العمود قدس و تهاجمات روزانه نیروهای رژیم صهیونیستی به کرانه باختری که منجر به کشته شدن سه تن و مجروح شدن چند غیرنظامی شد، ابراز نگرانی کرد. در این پیام توییتی اتحادیه اروپا آمده است؛ می‌بایست استفاده از زور و خشونت بیش از حد و همچنین شلیک گلوله‌های پلاستیکی و نارنجک‌های صوتی علیه فلسطینیان فوراً متوقف گردد. سه‌شنبه به دنبال حمله شهرک نشینان افراطی و نیروهای رژیم صهیونیستی به تظاهرات فلسطینیان، ۳ تن از جوانان فلسطینی در شهرهای جنین و بیت لحم به

رهبر جمهوری خواهان سنای آمریکا:

از بایدن حمایت کامل می‌کنیم

اوکراین هستیم. ما از تغییراتی که در ناتو رخ داده است هیجان زده هستیم و فکر می‌کنیم که از این بابت کشورمان را کاملاً متحد دیده‌ام. در حقیقت، به نظر می‌رسد که کل جهان متحد شده است. کاخ سفید اخیراً خواستار ۶.۴ میلیارد دلار کمک بشردوستانه و امنیتی از کنگره برای اوکراین شده است. دموکرات‌ها قصد دارند این بودجه را در یک لایحه جامع بودجه‌ای بگنجانند.

رهبر جمهوری خواهان سنای آمریکا گفت، جمهوری خواهان آمریکا عمدتاً از اقدامات جو بایدن، رئیس‌جمهور آمریکا در قبال روسیه از بابت حمله به اوکراین حمایت می‌کنند، اما قانون‌گذاران در تلاش برای توافق بر سر کمک‌سانی به کی‌یف به مشکل برخوردند. به گزارش رویترز، میچ مک‌کانل، رهبر جمهوری خواهان سنای آمریکا در پی اقدام دولت جو بایدن رئیس‌جمهور آمریکا در تشدید تحریم‌ها علیه روسیه و بانک مرکزی آن در یک کنفرانس مطبوعاتی گفت: فکر می‌کنم حمایت گسترده‌ای از کاری که رئیس‌جمهور آمریکا اکنون انجام می‌دهد وجود دارد. بزرگترین شکایت ما از این است که به خاطر چه چیزی انجام این کار او اینقدر طول کشید؟ مک‌کانل خاطر نشان کرد: بخش زیادی از این کارها می‌توانست از قبل جلوی تجاوز را بگیرد. اما بله، ما همه با هم پشتیبان مردم

طالبان: پرونده مقامات فاسد دولت سابق رسیدگی می‌شود

دولت طالبان اعلام کرد به پرونده مقامات دولت سابق به رهبری محمد اشرف غنی رئیس‌جمهوری پیشین در دادستانی رسیدگی می‌شود. به گزارش صدای افغان، ملا محمد حسن رئیس دولت طالبان دیروز (چهارشنبه) در نشست هیات دولت با بیان این مطلب، دادستانی را مأمور رسیدگی به فساد مقامات سابق افغانستان کرد و دستور داد که پس از بررسی پرونده نتیجه را اعلام کند. محمد خالد حنفي، سرپرست وزارت امر به معروف و نهی از منکر طالبان چندی پیش با متهم کردن تعدادی از مقامات سابق دولت پیشین افغانستان به فساد اقتصادی گفت: حامد کرزی رئیس‌جمهوری پیشین، عبدالله عبدالله، رئیس سابق شورای مصالحه ملی و فضل هادی مسلمیار، رئیس پیشین مجلس سنای افغانستان از مفسدان بزرگ اقتصادی هستند. وی با اشاره به خارج کردن سرمایه‌های کشور توسط تعدادی از مسوولان و مقامات عالی‌رتبه دولت پیشین افغانستان گفت که این افراد به موقع محاکمه خواهند شد.

عملیات جدید نیروهای امنیتی عراق در شمال دیالی

منابع خبری عراقی گزارش دادند که نیروهای امنیتی این کشور دیروز (چهارشنبه) عملیات جدیدی را در ناحیه ابی‌صیدار در شمال شرقی دیالی عراق، آغاز کردند. به گزارش خبرگزاری عراقی بغداد الیوم، یک منبع امنیتی عراقی اعلام کرد که نیروهای مشترک امنیتی این کشور از دو محور، کمپین عملیاتی گسترده‌ای جدیدی را برای تعقیب و نابودی بقایای نیروهای داعشی در مناطق ابی‌صیدار در حوضه موقوفه در شمال شرقی دیالی آغاز کردند. وی افزود: این عملیات که برای دومین بار در سال جاری در حوضه مذکور انجام می‌شود، براساس گفته‌های این منبع، این عملیات به منظور ایمن‌سازی پاسگاه‌ها و اطراف روستاها و دفع خطر نفوذ هسته‌های باقی‌مانده داعش به باغات و جلوگیری از هدف قرار گرفتن کشاورزان توسط داعش و همچنین تأمین امنیت جاده‌های کشاورزی به ویژه راه اصلی حوضه موقوفه که روستاهای ابوسعیدیه را به هم وصل می‌کند، انجام خواهد شد.

